

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Lege pentru modificarea și completarea Legii nr.85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență și a altor acte normative

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

1.Descrierea situației actuale

1.1 Problematika restructurării și celei de-a doua șanse la nivelul Uniunii Europene

La nivel european, abordarea regimului pre-insolvenței și insolvenței a fost graduală. În 2011, Parlamentul European a adresat recomandări statelor membre în sensul armonizării unor aspecte specifice ale dreptului material al insolvenței. În același an, Consiliul Uniunii Europene a invitat statele membre ca până în 2013 să reducă la maximum trei ani perioada premergătoare descărcării de datorie și termenul pentru achitarea datoriilor în cazul întreprinzătorilor onești care au intrat în faliment.

În 2012, Comisia Europeană a emis Comunicarea intitulată „*O nouă abordare europeană privind eșecul în afaceri și insolvența*”, în care a subliniat necesitatea unei strategii în pași în anumite domenii în care diferențele dintre drepturile interne ale insolvenței ar putea afecta funcționarea unei piețe unice eficiente. Prima măsură din cadrul acestei abordări a fost modificarea instrumentului de drept al UE privitor la procedurile de insolvență transfrontalieră, concretizată prin adoptarea Regulamentului (UE) 2015/848 privind procedurile de insolvență. Regulamentul urmărește, în principal, rezolvarea conflictelor legate de competență și de drept aplicabil în procedurile de insolvență transfrontaliere și asigură recunoașterea hotărârilor judecătorești în materie de insolvență în întreaga Uniune - aspecte de drept internațional privat -, fără însă a armoniza dreptul material al insolvenței din statele membre.

În 2014, Comisia a adoptat *Recomandarea privind restructurarea și a doua șansă*, care încurajează statele membre să introducă proceduri eficiente de pre-insolvență prin care debitorii viabili să fie ajutați să se restructureze și astfel să evite insolvența, dar și dispoziții referitoare la a doua șansă pentru întreprinzători persoane fizice, care să le permită acestora să obțină descărcarea de datorie în maximum trei ani de la închiderea unei proceduri de insolvență.

Pentru o acțiune mai eficientă de îndepărtare a obstacolelor din calea exercitării liberei circulații a capitalurilor și a libertății de stabilire, rezultate din diferențele dintre dispozițiile legale și procedurile naționale referitoare la restructurarea preventivă, la insolvență și la condițiile de descărcare de datorie, în 2019 este adoptată prima reglementare la nivel Uniunii Europene care abordează armonizarea legislațiilor naționale în aceste materii, și anume Directiva (UE) 2019/1023 privind

cadrele de restructurare preventivă, remitere de datorie și decăderile, precum și măsurile de sporire a eficienței procedurilor de restructurare, de insolvență și de remitere de datorie - pe scurt, *Directiva privind restructurarea și insolvența* sau *Directiva*.

Conform studiului de impact ce însoțește Directiva, esența textului european se sprijină pe date concrete din economie: 43% dintre europeni nu ar demara o afacere de teama eșecului, 1/2 din societăți supraviețuiesc mai puțin de cinci ani, zilnic 600 de firme europene intră în faliment, anual 200.000 de firme ies din economie, 3 milioane de noi locuri de muncă ar putea fi create prin acordarea celei de-a doua șanse. Totodată conform unor studii doar 8% dintre antreprenorii care au eșuat încep un nou business. Soluțiile preventive sunt o tendință în creștere, abordarea tradițională constând în lichidarea unei întreprinderi aflate în dificultate fiind înlocuită cu o perspectivă nouă, având drept obiectiv însănătoșirea acesteia sau cel puțin salvarea acelor unități care sunt încă viabile din punct de vedere economic. Această abordare are, printre altele, beneficii pentru economie, asigură menținerea locurilor de muncă, eliminarea stigmatului insolvenței și dezvoltarea spiritului antreprenorial.

Din perspectivă legislativă, diferențele dintre statele membre în domeniul pre-insolvenței sunt semnificative: dacă unele dintre ele dispun de proceduri care permit întreprinderilor să își restructureze activitatea numai într-o etapă relativ târzie, în contextul procedurilor de insolvență, există și state membre în care restructurarea este posibilă într-o etapă timpurie, dar și altele în care procedurile existente fie nu sunt pe cât de eficiente ar trebui să fie, fie sunt foarte formale.

Restructurarea timpurie, conceptul propus de Directivă, poate prezenta avantaje evidente: generează un grad mai mare de recuperare a creanțelor, o mai rapidă recuperare a creanțelor, este de natură a reduce costurile recuperării creanțelor, permite rămânerea afacerii în funcțiune, preia, pentru creditorii bugetari, costul social al unor eventuale insolvențe prin menținerea locurilor de muncă, generarea și achitarea de taxe.

Directiva este așadar în acest moment o oportunitate pentru toate statele UE de a regândi și implementa noi mecanisme de restructurare a companiilor care se confruntă cu dificultăți financiare. Majoritatea întreprinderilor nu mai sunt pur naționale, dacă se iau în considerare toate elementele relevante, precum baza de clienți, lanțul de furnizori, domeniul de activitate, investitorii și baza de capital, iar pentru evitarea așa-numitului efect de domino al insolvențelor este necesar să se asigure debitorilor un cadru de restructurare pe baza unor principii comune în toate statele membre, care să protejeze în mod echilibrat drepturile tuturor părților la procedură. În contextul pandemiei COVID-19, elementul de interdependență în cadrul pieței interne este și mai evident, mai ales în considerarea dimensiunii sale digitale, ceea ce, o dată în plus, impune abordarea unitară a cadrelor de restructurare în statele membre.

Potrivit Directivei,

- întreprinderile viabile aflate în dificultate trebuie să aibă acces, într-un stadiu timpuriu, la mecanisme naționale eficiente de restructurare preventivă, inclusiv la instrumente de avertizare timpurie care să permită detectarea circumstanțelor care ar putea da naștere probabilității insolvenței și care să semnaleze debitorilor necesitatea de a acționa fără întârziere;
- întreprinzătorii onești aflați în stare de insolvență sau supraîndatorați trebuie să beneficieze de o a doua șansă, prin descărcarea de datorie după trecerea unei perioade de timp rezonabile;
- procedurile de restructurare preventivă, de insolvență și de descărcare de datorie trebuie să devină mai eficiente, în special prin reducerea duratei acestora, prin digitalizare, dar și prin specializarea celor chemați să aplice procedura.

Directiva a avut ca prim termen de transpunere data de 17 iulie 2021, dar statele membre au avut posibilitatea, prevăzută de directivă, de a prelungi acest termen, cu cel mult 1 an, posibilitate folosită și de România, prin notificarea Comisiei Europene în acest sens.

Pentru prevederile referitoare la utilizarea mijloacelor electronice de comunicare în procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, care presupun dezvoltări ale sistemului informatic, inclusiv pentru procedurile judiciare, a fost prevăzută o perioadă mai mare de transpunere: pentru declararea creanțelor, depunerea planurilor de restructurare sau de rambursare și comunicările către creditorii, până la 17 iulie 2024, iar pentru depunerea de contestații și formularea unor căi de atac, până la 17 iulie 2026.

1.2. Procedurile de prevenire a insolvenței în România

Procedurile de pre-insolvență și de insolvență sunt abordate în legislația românească în mod unitar, într-un act normativ codificator - Legea nr. 85/2014, care include, pe de o parte, atât instrumentele de prevenire a insolvenței, cât și, odată starea de insolvență instalată, procedurile de reorganizare judiciară și de faliment, iar, pe de altă parte, atât regimul general în materia insolvenței, cât și regimuri speciale pentru anumite categorii de persoane juridice, cum ar fi instituțiile de credit.

Instrumentele de prevenire a insolvenței actualmente reglementate sunt *mandatul ad-hoc* și *concordatul preventiv*.

Mandatul ad-hoc este o procedură confidențială, foarte apropiată de o negociere pe dreptul comun, cu o intervenție redusă a judecătorului-sindic. Scopul acestui mecanism de redresare timpurie rezidă în depășirea impasului financiar în care se regăsește debitorul prin realizarea de către un mandatar ad-hoc (numit de instanță, la cererea debitorului), de înțelegeri cu creditorii.

Concordatul preventiv este o procedură de prevenire a insolvenței mai complexă decât mandatul ad-hoc, cu o implicare mai pregnantă a judecătorului-sindic, ce presupune negocierea cu creditorii a condițiilor de restructurare a afacerii. Scopul

procedurii concordatului preventiv este acela de salvare a debitorului aflat în dificultate financiară, a afacerii acestuia și acoperirea pasivului.

1.3. Aspecte privind aplicarea procedurilor de prevenire a insolvenței în România

În contextul transpunerii Directivei privind restructurarea și insolvența a fost realizată o analiză aprofundată a eficienței și eficacității procedurilor de restructurare din România, atât a celor de pre-insolvență, cât și a celor de reorganizare judiciară, în cadrul căreia au fost avute în vedere: practica judiciară, o bogată cazuistică de restructurare, doctrină, chestionare, interviuri și consultări cu stakeholderi din mediul privat și cel instituțional (organizații ale oamenilor de afaceri, reprezentanți ai principalilor creditori, instanțe judecătorești, instituții publice, corpuri profesionale juridice).

Concluziile acestei analize au relevat că, în general, companiile din România amână cu 3-4 ani intrarea în insolvență de teama eșecului, a dificultății de a începe o nouă afacere, astfel încât, în mod evident, fenomenul este de natură a scădea rata de recuperare a creanțelor și de a crește costurile recuperării. Percepția asupra procedurilor de insolvență și procedurile însele au avut o evoluție pozitivă în ultimii ani, generate în special de modificarea legislației și de transpunerea principiilor UNCITRAL și ale Băncii Mondiale în materia insolvenței și a protecției creditorilor, dar și de intensificarea comunicării în ceea ce privește avantajele acestei proceduri. Astfel, până în 2008-2010, insolvența era considerată egală cu falimentul, fiind un număr redus de reorganizări judiciare - în 2008 aproximativ 1% din insolvențe. Comparativ cu 2008, în 2018 au fost înregistrate de 5 ori mai multe reorganizări în piață, adică circa 6% din totalul insolvențelor, cu mențiunea însă că aproximativ 80% dintre companiile care intră în insolvență sunt fără niciun bun în patrimoniu, deci fără un rol activ în economie, ceea ar indica un procent real de cca 24% de reorganizări raportat la totalul de insolvențe în care debitorul are active.

În ceea ce privește procedurile de prevenire a insolvenței, deși prezente în fondul activ al legislației de peste zece ani, s-a constatat că acestea sunt foarte puțin accesate: dacă mandatul ad-hoc este extrem de rar folosit în practică, încât numărul de proceduri derulate este practic irelevant, acestuia fiindu-i preferate negocierile fără implicarea instanței judecătorești pentru eșalonarea datoriilor și/sau recreditări pentru susținerea afacerii, în privința concordatului preventiv datele indică un interes relativ mai ridicat, dar totuși numărul foarte mic de concordate (între 2010 și 2019, puțin peste 80 de proceduri, cu o rată de succes de 8,75%) este un indiciu al existenței unor deficiențe de structură în reglementarea acestui instrument de restructurare.

Dintre principalele cauze identificate, apelarea cu întârziere la aceste proceduri și lipsa culturii negocierii sunt considerate cele mai comune, ele împiedicând aplicarea eficientă a instrumentelor de redresare. Necunoașterea procedurilor, a avantajelor acestora, dar și lipsa poveștilor de succes, care să crească încrederea în reușita procedurilor, contribuie, de asemenea, la nivelul scăzut de interes.

Deși sunt instrumente de negociere flexibile, debitorul putând avea înțelegeri diferite cu fiecare dintre creditori, totuși apare ca evident că legislația actuală nu creează un

cadru real de co-interesare a creditorilor importanți, care să aibă capacitatea de a susține o redresare a afacerii debitorului. Creditorii nu se simt suficient de protejați în aceste proceduri, ale căror avantaje nu le sunt suficient de clare.

Anul 2020, pe fondul situației epidemiologice la nivel mondial, a adus însă o schimbare importantă în percepția și reacțiile companiilor, constatându-se că societățile românești aleg tot mai mult să acceseze mecanisme de prevenție, precum concordatul preventiv sau facilități fiscale disponibile pentru restructurarea obligațiilor bugetare. Piața de restructurare din România face pași spre maturizare: în 2020, valoarea activelor imobilizate ale companiilor care au accesat concordatul preventiv a crescut la peste 1 mld. euro, de la 15 mil. euro în 2019, și reprezintă peste 71% din valoarea totală a activelor companiilor intrate în insolvență și restructurare anul trecut. Totodată, cifra de afaceri cumulată a companiilor cu impact în economie care au accesat concordatul preventiv atinge aproape două treimi din valoarea companiilor care au accesat insolvența și restructurarea.

Aceste date arată că mediul antreprenorial începe să se îndrepte mai degrabă spre metode de restructurare în afara insolvenței, care se aplică încă de la primele semne de dificultate. Astfel, prin decizia de a acționa la timp, aceste companii aleg să prevină intrarea în starea de insolvență și să se redreseze înainte ca problemele financiare să se agraveze, iar activitatea operațională a companiei să se blocheze.

Pentru susținerea acestei tendințe de accesare a măsurilor de restructurare sunt necesare intervenții legislative rapide pentru crearea unui cadru normativ care să adreseze în mod eficient dificultatea. În acest scop, standardele Directivei privind restructurarea și insolvența, dar și soluțiile de drept comparat care și-au dovedit deja eficiența este necesar să fie adaptate specificului pieței românești și integrate în sistemul de drept al insolvenței.

1.4. Principalele prevederi ale Directivei privind restructurarea și insolvența și corespondența acestora în legislația românească

Dispozițiile obligatorii ale Directivei privesc, în principal:

- asigurarea existenței unor proceduri care să permită întreprinzătorilor să se restructureze într-un stadiu timpuriu al dificultății financiare, pentru a preveni insolvența și a restabili rapid viabilitatea activității (Articolul 4 (1) din Directivă). Procedurile trebuie să fie astfel concepute încât să fie accesibile tuturor debitorilor aflați în dificultate financiară, inclusiv microîntreprinderilor și întreprinderilor mici și mijlocii, să se deruleze cu celeritate și cu costuri cât mai reduse.

Legea nr. 85/2014 prevede două tipuri de proceduri de restructurare preventivă, respectiv mandatul ad-hoc și concordatul preventiv care, însă, sunt rareori utilizate în practică. De asemenea, legea prevede și procedura reorganizării judiciare, care se poate desfășura după deschiderea procedurii de insolvență în scopul evitării lichidării.

- avertizarea timpurie a debitorului, printre-unul sau mai multe instrumente de avertizare timpurie clare și transparente care să permită detectarea circumstanțelor care ar putea da naștere probabilității insolvenței și care pot semnala debitorilor necesitatea de a acționa fără întârziere (Articolul 3 (1) din Directivă).

- accesarea procedurilor de restructurare preventivă la cererea debitorilor (Articolul 4 (7) din Directivă).

O soluție similară este prevăzută și de legea română, care permite doar debitorilor să ceară instanței numirea unui mandatar ad-hoc, respectiv sau să o investească cu o cerere de deschidere a procedurii de concordat preventiv.

- asigurarea respectării principiului „*debtor in possession*” prin păstrarea de către debitor a dreptului său de administrare a afacerii pe tot parcursul procedurilor de prevenire a insolvenței, debitorii fiind, astfel, încurajați să ia măsurile corespunzătoare în faza timpurie a dificultății financiare (Articolul 5 (1) din Directivă).

Principiul se regăsește deja în legea română, care nu prevede posibilitatea retragerii dreptului de administrare a debitorului în cadrul procedurilor de prevenire a insolvenței și este considerat ca unul dintre aspectele pozitive ale acestor proceduri.

- suspendarea executărilor silite cu scopul de a sprijini negocierile privind un plan de restructurare, pentru ca debitorul să funcționeze în continuare sau cel puțin să conserve valoarea masei bunurilor sale în timpul negocierilor. Suspendarea are o durată inițială de 4 luni, asigurându-se, astfel, un just echilibru între drepturile debitorului și cele ale creditorilor. Suspendarea poate fi prelungită însă durata sa maximă nu poate depăși 12 luni (Articolul 6 (4),(6), (8) din Directivă).

Legea română prevede posibilitatea suspendării executărilor silite individuale doar în procedura concordatului preventiv, la cererea debitorului, după depunerea ofertei de concordat preventiv. Aceasta suspendare este temporară și produce efecte până la data la care concordatul este omologat de instanță.

- reglementarea conținutului minim al planului de restructurare (Articolul 8 (1)) și a dreptului debitorului de a prezenta un plan de restructurare, în vederea adoptării sale de creditorii afectați (Articolul 10 (1) din Directivă). Legea română prevede doar în cazul procedurii de concordat preventiv un conținut minimal al planului de restructurare. În cazul mandatului ad-hoc, debitorul negociază cu unul sau mai mulți creditori în afara oricărei proceduri și, dacă negocierile se încheie cu succes, poate încheia unul sau mai multe acorduri.

- constituirea de clase de creditori afectați pentru votarea planurilor de restructurare în scopul asigurării tratamentului echitabil al acestora, în funcție de natura creanțelor/intereselor lor (Articolul 9 (4) din Directivă).

Constituirea categoriilor de creanțe este obligatorie, potrivit legii române, doar în cadrul procedurilor de insolvență - reorganizare și faliment, lipsa unor clase de creditori, care, în general, să determine și tratamentul diferențiat al acestora în

funcție de clasă din care fac parte fiind considerată, de altfel, unul dintre elementele care fac dificilă adoptarea unui concordat.

- condiții de aprobare de către creditorii a planului de restructurare (Articolul 9 (6) din Directivă). Legea insolvenței nu prevede adoptarea unui plan de restructurare în procedura de concordat preventiv pe clase de creditorii. În cadrul acestor proceduri, concordatul este considerat aprobat dacă cel puțin 75% din valoarea totală a creanțelor acceptate și necontestate sunt în favoarea acestuia.
- condițiile de confirmare a planului de restructurare de către instanță, respectiv de impunere a planurilor care nu au fost aprobate în fiecare clasă, prin mecanismul „cross-class cram-down”. Legea română nu prevede constituirea claselor de creditorii în cadrul procedurilor de restructurare preventivă, prin urmare nici condiții referitoare la confirmarea planurilor de restructurare și posibilitatea impunerii acestora.
- protecția finanțărilor noi, acordate prin planul de restructurare, dar și a finanțărilor intermediare, acordate pentru sprijinirea funcționării întreprinderii în perioada de negociere a planului, precum și a celor care acordă aceste finanțări, în situația unei insolvențe ulterioare. Prevederile actuale ale legii române nu sunt suficient de predictibile (nerezultând cu claritate care sunt tipurile de tranzacții protejate) și au fost indicate de stakeholderii consultați ca fiind un impediment important în derularea unei proceduri de prevenire a insolvenței.
- protecția salariaților debitorilor astfel încât drepturile individuale și colective ale acestora, în temeiul dreptului Uniunii și al dreptului intern în domeniul muncii, să nu fie afectate într-o procedură de restructurare preventivă (Articolul 13(1) din Directivă).
Legea română nu conține dispoziții speciale care să asigure protecția acestora în cadrul procedurilor de prevenire a insolvenței. În procedura de reorganizare judiciară, salariații beneficiază de protecție specială în sensul că sunt incluși într-o clasă specială de creditorii, ale căror creanțe au prioritate la momentul votului planului și distribuirii sumelor prevăzute în acesta.
- folosirea mijloacelor electronice de comunicare în procedurile de restructurare preventivă și de insolvență.
Legea nr. 85/2014 nu conține prevederi speciale referitoare la utilizarea mijloacelor electronice de comunicare.
- crearea cadrului necesar accesului întreprinzătorilor-persoane fizice la o procedură care să asigure descărcarea de obligații a acestora;
Potrivit legii române, la închiderea unei proceduri de faliment întreprinzătorul persoană fizică este descărcat de datoriile sale, neexistând un termen suplimentar pentru aplicarea acestui beneficiu, sub acest aspect norma în vigoare fiind compatibilă cu Directivă.
- implicarea în procedurile de restructurare preventivă a practicienilor specializați și stabilirea condițiilor de monitorizare, de către aceștia, a executării planurilor de restructurare.

Potrivit legii române, atât procedurile de prevenire a insolvenței, cât și cele de insolvență se derulează cu implicarea practicienilor în insolvență, autorizați potrivit legii. Aceștia sunt membri ai unei organizații profesionale - Uniunea

Națională a Practicienilor în Insolvență (UNPIR) și sunt ținuti de obligația de a participa la cursuri de perfecționare continuă. Legea cuprinde prevederi clare și exprese care reglementează procedura de numire și revocare a practicienilor în insolvență.

Dintre dispozițiile facultative ale Directivei, cele mai relevante din perspectiva concepției de până acum a procedurilor de pre-insolvență din legea română sunt:

- aplicarea procedurilor debitorilor aflați în dificultate în sens larg, nu doar în dificultate *financiară*;
- posibilitatea prelungirii suspendării executărilor silită în anumite condiții;
- categorii de creanțe specifice și constituirea sub-categoriilor de creditori;
- procentul de vot pentru aprobarea măsurilor de restructurare;
- soluții ce pot fi pronunțate de instanța de apel;
- stabilirea unei valori determinate pentru active/întreprindere înainte de confirmarea și opunerea planului de restructurare.

1.5. Avertizarea timpurie a debitorilor

Alături de componenta procedurală preventivă, care impune statelor membre să ofere un cadru de reglementare pentru restructurare într-un stadiu timpuriu al dificultății, Directiva prevede și obligații legate de avertizarea timpurie pentru prevenirea insolvenței în sensul asigurării accesului debitorilor la unul sau mai multe instrumente de avertizare timpurie, clare și transparente (articolul 3). Instrumentele de avertizare timpurie create trebuie să identifice circumstanțele ce ar putea da naștere probabilității insolvenței și să semnaleze debitorilor necesitatea de a acționa fără întârziere. Astfel, cu cât un debitor poate să detecteze dificultățile financiare și să ia măsurile corespunzătoare mai devreme, cu atât probabilitatea ca acesta să evite o insolvență iminentă este mai mare, iar în cazul unei întreprinderi a cărei viabilitate este compromisă definitiv, cu atât procedura de lichidare este mai bine organizată și mai eficientă.

Directiva lasă o marjă largă statelor membre în transpunerea prevederilor privind instrumentele de avertizare timpurie, atât din perspectiva configurării acestora (modalitatea de detectare a semnelor incipiente de criză, adresabilitate în funcție de debitor, accesibilitate prin mijloace electronice), cât și a organizării lor, ca inițiative de stat sau private. Totuși, încurajează autoritățile să dezvolte sisteme eficiente de avertizare, care să reprezinte un sprijin real acordat antreprenorilor, în special IMM-urilor.

Astfel, avertizarea timpurie se poate realiza, în concepția Directivei, prin: mecanisme de alertă atunci când debitorul nu a efectuat anumite tipuri de plăți (de exemplu, când nu a plătit impozitele sau contribuțiile la asigurările sociale), servicii de consiliere furnizate de către organizații publice sau private, măsuri de stimulare pentru terții care dețin informații relevante despre debitor (cum ar fi contabilii, autoritățile fiscale și autoritățile de asigurări sociale), să îi semnaleze evoluții negative. Din experiența sistemelor de avertizare deja utilizate în statele membre,

	cele mai eficiente sunt cele care combină alerta și asistența antreprenorilor pentru evitarea insolvenței. Legislația românească nu prevede instrumente cu acest rol, dar există mecanisme de comunicare și notificare dezvoltate de Agenția Națională de Administrare Fiscală, care au capacitatea de a adapta și integra o notificare de alertă, în sensul Directivei, cu rolul de a semnaliza debitorilor necesitatea de a face evaluările necesare pentru a identifica dacă trebuie să apeleze la soluții de redresare ca să prevină insolvența.
2.Schimbări preconizate	Obiectul de reglementare al proiectului de lege îl constituie transpunerea <i>Directivei privind restructurarea și insolvența prin</i> integrarea sistematică în Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență a prevederilor obligatorii, pe care Directiva le consacră în scopul armonizării legislațiilor europene, și corelarea cadrului normativ astfel amendat cu legislația civilă și fiscală. Totodată, pentru a urma îndeaproape spiritul reglementării europene, proiectul de lege preia, într-o măsură importantă, dispozițiile facultative identificate ca fiind compatibile cu sistemul nostru de drept, cu concepția legii insolvenței și adaptate actualului context economic. Directiva nu impune statelor membre o procedură de restructurare singulară, ci le permite acestora să integreze standardele sale, în mod coerent, într-una sau mai multe proceduri, măsuri sau dispoziții, astfel încât debitorii și titularii de creanțe afectate să beneficieze de drepturile și garanțiile prevăzute de instrumentul de drept al UE. În aceste proceduri, nivelul de implicare a instanței judecătorești și a practicienilor specializați poate fi diferit. În scopul transpunerii Directivei, proiectul de lege modifică Legea nr.85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, după cum urmează: - se înlocuiește procedura mandatului ad-hoc cu o procedură nouă, a <i>acordului de restructurare</i>; - se modifică substanțial procedura concordatului preventiv, pentru includerea standardelor prevăzute de Directivă, atât a celor care facilitează redresarea debitorului, dar și a celor urmăresc consolidarea protecției creditorilor în procedură; - se prevede accesul la aceste proceduri pentru debitorii aflați în dificultate în sens larg, nu doar în dificultate financiară (de exemplu, un debitor care a pierdut un contract important și care, în consecință, se așteaptă la dificultăți ce l-ar putea conduce spre insolvență dacă nu ar lua măsuri de restructurare într-un termen scurt); - dificultatea - care justifică și condiționează accesul la un instrument de prevenire a insolvenței - este definită ca stare a debitorului generată de orice împrejurare care determină o afectare temporară a activității ce dă naștere unei amenințări reale și grave la adresa capacității viitoare de a-și plăti datoriile scadente - debitorul în dificultate este însă capabil, la data accesării procedurii, să își achite datoriile, nefiind așadar în stare de insolvență (art.6 alin.(1)); - pentru a permite evaluarea de către creditorii a stării de dificultate a debitorului care le propune un acord de restructurare sau care accesează o procedură de

concordat preventiv, dar și pentru a facilita verificarea de către judecătorul sindic a condiției stării de dificultate, la momentul confirmării unui acord și, în cazul concordatului, la data deschiderii procedurii, în proiect se instituie obligația administratorului restructurării/administratorului concordatar de a redacta un raport care se anexează la acordul de restructurare, respectiv la cererea de deschidere a procedurii concordatului și care trebuie să cuprindă cel puțin următoarele elemente: a) natura stării de dificultate, respectiv descrierea împrejurării care determină afectarea activității și efectele previzionate; b) factorii interni și externi care au determinat starea de dificultate a debitorului; c) principalii indicatori financiari care justifică existența unei amenințări la adresa capacității viitoare a debitorului de a-și plăti datoriile la scadență; d) motivul pentru care dificultatea nu poate fi considerată reversibilă în mod natural prin continuarea activității planificate a debitorului fără luarea unor măsuri adecvate de redresare (art.6 alin.(2));

- se prevede că debitorii au posibilitatea de a decide, motivat, ce categorii de creanțe rămân în afara restructurării - creanțe neafectate direct de plan - și ce categorii devin afectate de restructurare - cu verificarea motivelor de către judecătorul-sindic și cu respectarea garanțiilor prevăzute de lege (art. 5 pct.16², art. 15² lit. d), art.24 alin.(1) lit. d)); de asemenea, instanța de apel se pronunță asupra calificării ca neafectată a unei creanțe, în baza apelului introdus de creditorul titular al unei astfel de creanțe (art. 9 alin.(2) lit.c); pentru a asigura o protecție adecvată creditorilor titulari de creanțe în litigiu, până la soluționarea definitivă a litigiului, creanța va avea tratamentul prevăzut prin acordul confirmat, iar creanța suplimentară stabilită va fi considerată creanță neafectată, dacă creditorul nu acceptă tratamentul propus de debitor (art. 15⁹ alin.(2)); de asemenea, orice creanță neinclusă în lista creanțelor afectate este creanță neafectată (art. 5 pct.16², teza finală);

- se introduce și în procedurile de prevenire a insolvenței sistemul votului pe categorii de creanțe: a) creanțele care beneficiază de drepturi de preferință; b) creanțele salariale; c) creanțele creditorilor indispensabili, dacă este cazul; d) creanțele bugetare; e) celelalte creanțe; acordul/planul de restructurare se consideră votat dacă este votat de cel puțin 50%+1 din creditorii în fiecare categorie de creanțe existente (art. 15⁴ alin.(5), art. 27 alin.(7));

- se prevede că acordul/planul de restructurare se confirmă/omologhează de către judecătorul sindic, în procedură necontencioasă, în cameră de consiliu, în termen de maxim 10 zile de la data înregistrării cererii (art. 15⁶ alin. (1), art.28 alin.(5));

- confirmarea/omologarea poate însemna, în condițiile prevăzute de lege, și aplicarea mecanismului de impunere a planului în pofida disidenței creditorilor din mai multe clase - mecanismul *cross-class cram-down* -, care presupune aprobarea planului de majoritatea categoriilor de creanțe, cu condiția ca cel puțin una dintre aceste categorii să fie o categorie care beneficiază de cauze de preferință sau să aibă rang prioritar față de categoria „celelalte creanțe”, sau, în caz contrar, de cel puțin o categorie de creanțe cu drept de vot, alta decât o categorie care, în urma unei evaluări a patrimoniului debitorului, nu ar primi nicio plată în caz de faliment (art. 15⁷ alin.(1) lit. B., art. 28 alin.(2) lit. B.);

- pentru a asigura transparența procedurii în raport cu orice parte care ar putea prezenta un interes, hotărârea de confirmare a planului se comunică atât creditorilor ale căror creanțe sunt afectate de plan, cât și titularilor de creanțe neafectate (art. 15⁶ alin. (4), art. 28 alin.(5) teza finală);
- oricare dintre creditorii - atât titularii de creanțe afectate, cât și cei care dețin creanțe neafectate - poate ataca, cu apel, hotărârea de confirmare/omologare, pentru orice motive, inclusiv pentru includerea în lista creanțelor a unei creanțe inexistente sau fictive, într-un quantum diferit față de întinderea sa sau într-o altă categorie decât cea corespunzătoare situației sale juridice (art. 9);
- pentru salvarea șansei de redresare a afacerii debitorului, proiectul transpune soluția Directivei de a se menține în apel planul confirmat, dacă drepturile celorlalți creditorii din acordul/planul de restructurare nu sunt afectate (art. 9 alin. (2) pct.3);
- pentru a asigura celeritatea procedurii, se prevede obligația apelantului de a comunica apelul tuturor părților cu interese contrare, sub sancțiunea amenzii judiciare, al cărei quantum este dublat în raport de cel prevăzut de art. 187 din Codul de procedură civilă (art. 15¹⁰ alin. (5));
- ulterior confirmării acordului prin hotărâre definitivă și până la închiderea procedurii, în cazul descoperirii existenței unui fals, dol sau unei erori esențiale ori a unor titluri hotărâtoare și până atunci necunoscute care au determinat înscrierea în listă a unei creanțe, oricare dintre creditorii poate contesta la judecătorul-sindic înscrierea în lista creanțelor a unei creanțe inexistente sau fictive, într-un quantum diferit față de întinderea sa ori într-o altă categorie decât cea corespunzătoare situației sale juridice; în soluționarea contestației, judecătorul-sindic poate infirma acordul sau menținerea acestuia cu modificarea listei creanțelor conform situației juridice astfel stabilite și, dacă este cazul, modificarea acordului, cu consimțământul debitorului, în cazul în care creanța contestată nu a fost determinantă pentru rezultatul votului. Modificarea acordului se va efectua de către debitor în termenul stabilit de judecătorul-sindic, se va depune la dosarul cauzei și se va comunica creditorilor (art. 15¹⁰, art.29¹);
- se consolidează protecția finanțărilor noi și intermediare, atât din perspectiva priorității la plată, dar și față de eventuale acțiuni în anulare într-o procedură de insolvență ulterioară (art. 5 pct.28¹-28², art.9¹);
- se introduc dispoziții referitoare la comunicarea prin mijloace electronice, ținerea ședințelor colective ale creditorilor on-line sau a organizării on-line a licitațiilor privind valorificarea activelor debitorilor (art. 15³ alin.(1), art.22, art. 48 alin.(3), art. 51 alin.(3), art. 104 alin. (1), art. 110 alin.(4), art.153 alin.(3), art. 154 alin.(4));
- proiectul preia standardele Directivei în ceea ce privește protecția salariaților și a creanțelor acestora: acordul de restructurare și planul de restructurare trebuie să conțină o analiză a situației salariaților, să detalieze modalitățile de informare și consultare a reprezentanților salariaților, derulate potrivit legii și a contractelor colective de muncă, și modalitățile în care acordul de restructurare va afecta forța de muncă a debitorului (proceduri de concedieri individuale, proceduri de concedieri colective), eventualele cazuri de suspendare a contractelor de muncă

din inițiativa angajatorului, de reducere a programului de lucru corespunzător reducerii temporare a activității; de asemenea, suma prevăzută în plan pentru plata creanțelor salariale trebuie să fie cel puțin egală celei pe care ar obține-o în cazul executării silită, dar nu mai puțin decât ar primi în scenariul următoarei alternative optime; totodată, creanțele salariale constituie o clasă distinctă la vot; (art.15² alin. (1) lit. c), h) și alin.(4), 15⁴ alin.(3); art. 24 alin.(1) lit.c), h) și alin.(2), art. 27 alin.(4)); de asemenea, spre deosebire de toate celelalte creanțe, executarea silită a creanțelor salariale nu este suspendată de drept în procedura concordatului preventiv (singura dintre cele două proceduri de prevenire a insolvenței în care poate fi suspendată executarea silită). Aceasta poate fi suspendată de judecătorul-sindic la cererea debitorului, dacă debitorul face dovada capacității plății sumelor pentru care se dispune suspendarea chiar și în mod eșalonat, cel puțin în cuantumul în care ar fi acoperite în procedura de executare silită (art.25 alin.(3));

- în privința creanței bugetare, proiectul prevede că acordul de restructurare/planul de restructurare vor fi opozabile creditorilor bugetari, cu condiția respectării prevederilor legale cu privire la ajutorul de stat din legislația internă și europeană, potrivit prevederilor art. 5 pct. 71; se facilitează, totodată, utilizarea testului creditorului privat, care, potrivit proiectului, poate fi efectuat și la solicitarea părții care propune un acord/plan de restructurare sau un plan de reorganizare, pe cheltuiala acesteia, de un expert independent, inclusiv de practicianul în insolvență din cadrul procedurii, și va fi comunicat creditorului bugetar odată cu acordul de restructurare/planul de restructurare sau odată cu planul de reorganizare; de asemenea, pentru corelare cu alte acte normative prin care creditorul bugetar poate acorda înlesniri la plată, în proiect se prevede că acele creanțe bugetare pentru care este în derulare o înlesnire la plată în conformitate cu legislația fiscală vor fi achitate în conformitate cu documentele din care aceasta rezultă, fiind considerate creanțe neafectate.

Procedura acordului de restructurare presupune, suplimentar față de elementele generale de noutate indicate mai sus: o etapă *out-of-court* de negociere a unui acord de restructurare propus de debitor cu asistența unui administrator al restructurării - practician în insolvență -, cu creditorii ale căror creanțe vor fi afectate de acord; intervenția judecătorului sindic, pentru confirmare, după ce debitorul a obținut votul creditorilor săi conform textului de lege propus; derularea activității debitorului conform prevederilor acordului, ulterior confirmării, pe durata prevăzută în acord - nu se prevede o perioadă de restructurare, aceasta urmând a fi propusă prin acord și negociată cu creditorii, însă, pe durata sa, dar nu mai mult de 3 ani, activitatea debitorului va fi supravegheată de administratorul restructurării, practician în insolvență.

În creionarea noii proceduri, propuse în transpunerea Directivei, s-a avut în vedere găsirea unui răspuns nevoii exprimate în consultările cu mediul de afaceri de a avea un mecanism de negociere cu un grad sporit de confidențialitate și cât mai suplu (80% dintre reprezentanții mediului de afaceri consultați au fost în favoarea unei noi proceduri de restructurare, confidențială și extrajudiciară, care să încurajeze

abordarea timpurie a stării de dificultate). Această procedură - a acordului de restructurare preventivă - a fost astfel concepută încât să permită debitorului ca, împreună cu practicianul în insolvență, să întocmească și să negocieze un acord de restructurare, iar când toate condițiile pentru confirmarea sau impunerea unui astfel de acord sunt îndeplinite să solicite confirmarea acestuia de către instanță.

Flexibilitatea acestui instrument de restructurare și adaptabilitatea sa în funcție de dimensiunea debitorului și a masei sale credale se reflectă atât în etapa negocierii (debitorul având libertatea de a negocia cu toți creditorii afectați sau bilateral, de a reveni asupra planului propus până la obținerea majorității cerute pentru aprobare), dar și în etapa executării sale, proiectul de lege lăsând la latitudinea părților să stabilească durata executării planului.

De asemenea, în cazul în care debitorul coagulează unanimitatea voturilor creditorilor afectați, întreprinderile mici și mijlocii (cifra de afaceri sau venit brut sub 500.000. euro) beneficiază de o soluție integral extrajudiciară, planul, astfel aprobat de creditor, fiind suficient să fie avizat de un practician în insolvență pentru ca acesta să producă toate efectele specifice unui acord de restructurare.

Argumentele în favoarea reglementării unei proceduri simplificate de restructurare (în pre-insolvență), în cea mai mare parte extrajudiciară, sunt multiple:

- aceasta este un instrument mai ușor de utilizat pentru micile afaceri, or, astfel cum rezultă din considerentele Directivei, standardele acesteia au în vedere în special necesitatea ca microîntreprinderile și IMM-urile, care reprezintă 99% din totalul întreprinderilor din Uniune, să beneficieze de soluții de redresare flexibile și la costuri reduse;
- procedura, fiind confidențială, protejează compania/debitorul de stigmatul eșecului;
- procedura, fiind parțial extrajudiciară, nu aglomerează instanțele;
- presupune o mai mare libertate de negociere a debitorului cu creditorii.

În *procedura concordatului preventiv*, alături de elementele generale de nouitate indicate mai sus, se propun modificări în ceea ce privește suspendarea executărilor silite - se suspendă executările silite de drept de la data deschiderii procedurii, pentru susținerea negocierilor (4 luni, cu posibilitatea de prelungire, în condiții specifice, până la 12 luni); se modifică procentul de vot necesar pentru aprobarea planului de restructurare, de la 75% din valoarea masei credale la 50%+1 în fiecare categorie de creanțe afectate sau, chiar la un procent mai redus, dar nu mai puțin de 30% din valoarea totală a creanțelor afectate, în cazul aplicării mecanismului *cross-class cram-down*, prevăzut de Directivă;

Urmare evaluării aplicării legii, cea mai importantă cauză a nefuncționării procedurilor de pre-insolvență, indicată într-o majoritate covârșitoare atât de creditorii, cât și de debitorii, este *lipsa unei protecții reale a creditorilor împotriva executărilor silite*. Astfel, în actualul cadru legislativ, în procedura concordatului preventiv se prevede o suspendare a executărilor silite abia ulterior omologării și nu este foarte clar dacă doar pentru creditorii care au acceptat concordatul sau pentru

toți creditorii (două articole contradictorii art. 29 alin. (1) și art. 30 alin. (1) din Lege). Mai mult, alți creditori pot să înceapă sau să continue procedurile de executare silită, iar acest fapt le conferă o poziție privilegiată față de creditorii care au semnat cu debitorul acorduri de restructurare.

Proiectul de lege, pornind de la standardele Directivei (stabilirea posibilității suspendării executărilor silite pentru susținerea negocierilor) prevede, așa cum arătam, suspendarea executării silite de drept de la deschiderea procedurii, pentru 4 luni, iar, ulterior, posibilitatea prelungirii sau obținerii de noi suspendări, fără ca în total, cu prelungiri și reînnoiri să se depășească dura de 12 luni. Această posibilitate de prelungire a suspendării executării silite este compensată cu garanții adecvate pentru creditori, care pot cere, în anumite condiții ridicarea suspendării. Este așadar creat cadrul de reglementare a suspendării executărilor silite care să ofere confortul creditorilor că debitorul nu va fi executat și că, astfel, nu vor dispărea bunurile - gaj general al acestora.

De asemenea, consultările efectuate au permis identificarea și a altor deficiențe ale procedurii concordatului preventiv, care, parțial, au putut fi remediate prin preluarea soluțiilor directivei (negocierea planului doar cu titularii de creanțe afectate, împărțirea creanțelor pe clase pentru vot, reducerea procentului de vot, consolidarea protecției finanțării intermediare și a celei noi). Pornind de la concepția Directivei potrivit căreia concordatul poate viza doar o parte dintre creditori, cei ale căror creanțe sunt afectate direct prin planul de restructurare, proiectul prevede eliminarea adunării creditorilor, participant colectiv la procedură, creditorii păstrând însă posibilitatea de a solicita convocarea unor ședințe colective, astfel cum și debitorul sau, după caz, administratorul concordatar poate decide că pentru, facilitarea negocierilor și votării planului de restructurare, este necesar să organizeze astfel de ședințe colective, care să includă totalitatea creditorilor titulari de creanțe afectate sau o parte dintre aceștia.

Au existat, de asemenea critici, cu privire la dispoziții sau, dimpotrivă, lacune ale normei care afectează eficiența procedurii, aspecte care, de asemenea, se propune a fi remediate prin proiectul de lege: lipsa datei de referință la care se întocmește lista creditorilor, lipsa datei de la care curge termenul pentru exprimarea votului asupra ofertei de concordat, nedefinirea unor termeni esențiali în procedură (ex: creanțe în litigiu), nereglementarea regimului creanțelor curente, caracterul imprecis al atribuției de supraveghere a administratorului concordatar, limitele implicării administratorului concordatar, necorelarea prevederilor debitorului nu sunt stabilite, nereglementarea statutului părții creanței reduse prin concordat, în cazul în care procedura eșuează, durata prea scurtă a perioadei de executare a concordatului (24 de luni).

Consultările de evaluare a aplicării legii au indicat și faptul că, pentru eficientizarea procedurii și pentru încurajarea debitorilor și creditorilor să apeleze la o procedură de concordat, pot fi preluate instrumente importante din reorganizare judiciară, care este de așteptat să își dovedească utilitatea și în pre-insolvență, de exemplu

reglementarea principiului tratamentului corect și echitabil (principiul *best interest of creditors*, prevăzut de Directivă).

Pentru a facilita derularea unei proceduri de restructurare preventivă, Directiva prevede și posibilitatea statelor membre de a deroga de la directivele în materia societăților, în măsura și pe durata în care acest lucru este necesar pentru instituirea cadrului de restructurare preventivă, fără ca prin aceste derogări să se aducă atingere principiului egalității de tratament al acționarilor. În acest sens, proiectul de lege propune o derogare minimală de la regulile de drept societar, pentru a facilita adoptarea rapidă de către organele societare a măsurilor de restructurare a afacerii propuse în acordul de restructurare/planul de restructurare (art.9°).

De asemenea, pentru corelarea terminologică, dar și pentru a asigura transpunerea art. 27 alin.(4) din Directivă, proiectul propune și modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.86/2006 privind organizarea activității practicienilor în insolvență, republicată, cu modificările și completările (art. II din proiect).

Pentru *procedura reorganizării judiciare*, proiectul de lege propune soluții de corelare cu noile prevederi în materia pre-insolvenței și de asigurare a standardelor directivei în ceea ce privește remiterea de datorie, dar și de eficientizare și creștere a celerității, astfel cum impune Directiva, a acestui mecanism de redresare. Se prevăd, astfel:

- se prevede posibilitatea reorganizării judiciare, cu efectul remiterii de datorie, pentru profesioniștii-persoanele fizice, după executarea unui plan de reorganizare cu o durată maximă de trei ani (art. 38 alin. (2)).
- noi premise pentru respectarea duratei perioadei de observație: înainte de expirarea termenului de 12 luni, creditorii, debitorul sau administratorul judiciar va solicita judecătorului-sindic fie aplicarea art. 111 alin.(6) - înscrierea provizorie a creanțelor contestate și care nu au putut fi soluționate, întrucât era nevoie să fie administrate probe -, fie prelungirea perioadei de observație pentru motive temeinice; în cazul în care cererea nu este introdusă de administratorul judiciar, creditorii sau debitorul vor putea formula o astfel de cerere.
- modificarea duratei maxime a perioadei de executare a planului de reorganizare de la 3 ani la 4 ani pentru debitorii persoane juridice, consultările cu mediul de afaceri indicând că actuala durată s-a dovedit insuficientă în cazul acestora;
- condițiile în care creditorii pot contesta hotărârea adunării creditorilor de votare a unui plan de reorganizare și în care pot formula obiecțiuni cu privire la legalitatea planului, pentru a evita abuzurile de drepturi procesuale întâlnite deseori în practică (art.132 alin.(4));
- prioritizarea la plată a finanțărilor noi și intermediare acordate în procedurile de prevenire a insolvenței - în cazul deschiderii, în situația nedorită a eșuării acestora, a unei proceduri de insolvență - prin plata acestora imediat după finanțările acordate în procedura insolvenței (mai dificil de accesat întrucât debitorul se află într-o dificultate mult mai mare) - art. 161 pct. 2 și 2¹;
- premise pentru organizarea prin mijloace electronice a adunărilor creditorilor și pentru comunicarea electronică cu creditorii (ex: art. 48 alin.(6), art. 51 alin.(3),

art. 100 alin. 1 lit.f), art. 104 alin.(1), art.110 alin.(4), art. 153 alin.(3), art. 154 alin.(4)).

Pentru avertizarea timpurie în conformitate cu prevederile Directivei, se propune crearea unui instrument de alertă automată și electronică de către creditorul bugetar, precum și asigurarea accesului profesioniștilor la informații în domeniul avertizării timpurii, inclusiv la soluții de redresare, prin implementarea etapizată a unor instrumente de informare și asistență gratuită.

Astfel, legea prevede transmiterea unei notificări de alertă în cazul neexecutării unor obligații bugetare/fiscale, având ca scop informarea profesionistului cu privire la obligațiile restante, determinarea unei analize a cauzelor pentru neefectuarea plății și orientarea acestuia către opțiunile pe care le are la dispoziție pentru a-și normaliza situația, inclusiv în cadrul sistemului de avertizare timpurie. Notificarea de alertă se va transmite automat profesioniștilor vizați de procedurile de prevenire a insolvenței și de cele generale de insolvență, prin intermediul Spațiului Privat Virtual.

Pentru a sprijini profesioniștii alertați să ia din timp măsuri, Ministerul Antreprenoriatului și Turismului va pune la dispoziția acestora, pe pagina sa de internet, o secțiune dedicată informării și îndrumării în domeniul avertizării timpurii, în care pot fi accesate informații extinse cu ajutorul cărora să poată identifica principalele semne care indică apariția sau iminența unei crize și, de asemenea, să fie orientați spre realizarea unei evaluări generale a situației lor financiare în vederea diagnosticării stării de dificultate sau a insolvenței. Secțiunea dedicată va conține informații despre oportunitățile legale și regulile care trebuie respectate în funcție de nivelul de gravitate al crizei și va încuraja antreprenorii să apeleze la soluții de asistență gratuită, atunci când acestea vor deveni disponibile.

Legea introduce posibilitatea medierii în privința obligațiilor evidențiate în notificarea de alertă, persoanele fizice sau juridice alertate având posibilitatea, încă din această etapă timpurie, să clarifice întinderea obligațiilor fiscale restante și să identifice soluțiile optime pentru stingerea creanței fiscale.

Potrivit legii, notificarea de alertă și furnizarea de informații online vor fi organizate în interiorul termenului de transpunere, urmând să fie disponibile imediat.

Pentru a crește eficiența instrumentului de alertă care se declanșează automat și a componentei de îndrumare și informare, se prevede înființarea unei linii telefonice care va permite îndrumarea și în funcție de particularitățile situației profesionistului, operaționalizarea acesteia urmând să se finalizeze într-o perioadă de 1 an. Asistența acordată se va concentra asupra gestionării unei crize, ajutând antreprenorul să obțină o imagine de ansamblu a afacerii, a situației economice și problemelor acesteia, precum și remedii standardizate pentru ipoteze predeterminate de dificultate care să fie puse în aplicare de antreprenor fără asistență specializată. După caz, se vor oferi informații privind procedurile de restructurare și de insolvență sau cu privire la alte soluții disponibile de restructurare a unor datorii sau a afacerii.

Proiectul de lege prevede posibilitatea dezvoltării în timp a unei componente de asistență specializată prin implicarea unor consultanți cu experiență în managementul

	de criză și/sau a unor mentori, care să acorde <i>pro bono</i> servicii de diagnoza inițială și/sau de consiliere în afaceri, după modelul altor state membre precum Danemarca, Germania, Belgia, Italia, Grecia, Polonia. În plus, este lăsată deschisă posibilitatea ca și alte instrumente care urmăresc avertizarea timpurie în sensul acestui proiect de lege să fie dezvoltate în viitor de stat cât și prin inițiative private. Pentru evaluarea eficienței mecanismelor de pre-insolvență și insolvență, Directiva impune statelor membre obligația culegerii, centralizării și comunicării către Comisia Europeană a anumitor date statistice: a) numărul de cereri de confirmare a unui acord de restructurare sau de deschidere a unei proceduri de concordat preventiv ori de insolvență și numărul de acorduri confirmate sau de proceduri de concordat preventiv ori de insolvență deschise; b) durata medie a procedurilor, de la data depunerii cererii, respectiv de la deschiderea acestora până la închiderea lor; c) numărul de cereri de confirmare a unui acord de restructurare, de deschidere a unei proceduri de concordat ori de insolvență respinse ca inadmisibile, ca nefondate sau retrase înainte de confirmare, respectiv înainte de a fi deschise; d) numărul de debitori care au făcut obiectul unor proceduri de restructurare preventivă sau de insolvență și care, în perioada de trei ani premergătoare depunerii cererii sau deschiderii unor astfel de proceduri, au avut un acord de restructurare sau un plan de restructurare confirmat în cadrul unei proceduri anterioare de restructurare preventivă. Statisticile trebuie realizate pe fiecare an calendaristic și se comunică Comisiei Europene pe baza formularului standard stabilit de Comisia Europeană prin actele de punere în aplicare a Directivei (UE) 2019/1023. Prin urmare, prin proiect, se prevede completarea Legii nr.85/2014, în sensul instituirii obligației de colectare și sistematizare a acestor informații, precum și de comunicare către instituția europeană (art.339¹).
3. Alte informații	Pentru transpunerea Directivei, autoritățile române beneficiază de asistență tehnică, acordată de Comisia Europeană, prin proiectul „ <i>Instrumente de avertizare timpurie și cadre de restructurare preventivă în României</i> ”, derulat în cadrul Programului de Sprijin pentru Reforme Structurale.
Secțiunea a 3-a	
Impactul socioeconomic al proiectului de act normativ	
1. Impactul macroeconomic	
1¹. Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat	Nu este cazul, măsurile propuse, inclusiv în ceea ce privește implicarea creditorului bugetar în procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență (reorganizare judiciară) respectând regulile în domeniul concurenței.
2. Impactul asupra mediului de afaceri	Se preconizează că proiectul va avea un impact pozitiv substanțial asupra mediului de afaceri Procedurile prevăzute în proiectul de lege de transpunere a Directivei (UE)2019/1023 dar și implementarea soluțiilor de avertizare timpurie se

	așteaptă să le asigure debitorilor soluții de a se restructura într-un mod eficace într-un stadiu timpuriu în vederea evitării insolvenței, pentru a limita astfel lichidarea inutilă a afacerilor viabile sau, după caz, închiderea unor companii mai rapid, mai din timp, cu costuri mai reduse, pentru companiile nefuncționale. Se preconizează ca noul cadru legal să contribuie la preîntâmpinarea pierderii de locuri de muncă, de know-how și de aptitudini, și să asigure maximizarea valorii pentru creditori, în raport cu ce ar primi într-o procedură de insolvență. Restructurarea ar trebui să le permită debitorilor aflați în dificultate să își continue activitatea, integral sau parțial, prin schimbarea componenței, a condițiilor sau a structurii activelor și pasivelor acestora ori a oricărei părți a structurii capitalului acestora, inclusiv prin vânzarea de active sau a unor părți din întreprindere sau, în cazul în care este astfel prevăzut în dreptul intern, a întreprinderii în ansamblu, precum și prin efectuarea de modificări operaționale. De asemenea, accesul debitorilor la proceduri de restructurare într-un stadiu timpuriu al stării de dificultate poate preveni acumularea de credite neperformante. Existența unor instrumente funcționale de restructurare preventivă ar putea asigura luarea de măsuri înainte ca întreprinderile să ajungă în situația de a nu mai putea să își achite creditele și s-ar limita astfel impactul negativ asupra sectorului financiar.
3. Impactul social	Transpunerea Directivei privind restructurarea și insolvența se așteaptă să contribuie la preîntâmpinarea pierderii de locuri de muncă, de know-how și de aptitudini, să evite aplicarea stigmatului insolvenței și să încurajeze inițiativa antreprenorială. Urmând spiritul Directivei, proiectul de lege conține măsuri importante de protecție a salariaților: acces al angajaților și reprezentanților acestora la informații relevante și actualizate cu privire la instrumentele de restructurare preventivă disponibile, acces la informații privind derularea procedurii de prevenire a insolvenței (informații privind planul propus), protecție adecvată a creanței salariale (obligativitatea confirmării de către judecătorul sindic a planurilor de restructurare care prevăd reduceri de personal, accesarea Fondului de garantare pentru plata creanțelor salariale).
4. Impactul asupra mediului	Nu este cazul.
5. Alte informații	Nu este cazul.
Secțiunea a 4-a	
Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)	

Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
		3	4	5	6	
1	2					7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) impozit pe profit;						
(ii) impozit pe venit						
b) bugete locale,						
(i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat						
(i) contribuții de asigurări						
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
b) bugete locale						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
3. Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
b) bugetele locale						
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii bugetare						
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						

6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificării veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	
7. Alte informații	Nu este cazul.
Secțiunea a 5-a	
Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare	
1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ: a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ; b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.	Prin proiectul de lege se aduc modificări: 1. Legii nr.85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, publicată în Monitorul Oficial al României, nr.466 din 25 iunie 2014, cu modificările și completările ulterioare; 2.Ordonanța de urgență a Guvernului nr.86/2006 privind organizarea activității practicienilor în insolvență, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 724 din 13 octombrie 2011, cu modificările și completările ulterioare; 3. Legea societăților nr.31/1990, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.1066 din 17 noiembrie 2004, cu modificările și completările ulterioare
1'. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice	Proiectul de lege transpune Directiva (UE) 2019/1023 privind cadrele de restructurare preventivă, remitere de datorie și decăderile, precum și măsurile de sporire a eficienței procedurilor de restructurare, de insolvență și de remitere de datorie (<i>Directiva privind restructurarea și insolvența sau Directiva</i>).
2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare	Proiectul de lege preia prevederile obligatorii ale Directivei și, într-o măsură importantă, dispozițiile facultative (cele care sunt adaptate sistemului de drept și realității economice românești).
3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare	.
4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	-
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	
6. Alte informații	Nu este cazul.
Secțiunea a 6-a	
Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ	

1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de proiectul actului normativ	
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr.521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative	Nu este cazul.
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente	Nu este cazul.
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi.	Proiectul necesită avizul Consiliului Economic și Social și al Consiliului Legislativ.
6. Alte informații	Nu este cazul.
Secțiunea a 7-a	
Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ	
1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ	Textul a fost supus dezbaterii publice prin afișare pe site-ul Ministerului Justiției.

2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	Nu este cazul.
3. Alte informații	Nu este cazul.
Secțiunea a 8-a Măsuri de implementare	
1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente.	
2. Alte informații	Nu este cazul.

Față de cele prezentate, a fost elaborat prezentul *proiect de lege*, pe care îl supunem Guvernului spre aprobare.

Marian-Cătălin PREDOIU

Ministrul Justiției

Avizăm favorabil:

Adrian CĂCIU

Ministrul Finanțelor

Constantin-DANIEL CADARIU

Ministrul Antreprenoriatului și Turismului

Marius-Constantin BUDĂI

Ministrul Muncii și Solidarității Sociale

Bogdan Lucian AURESCU

Ministrul Afacerilor Externe